

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2009. gada 3. septembrī*

Lieta C-166/07

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2007. gada 23. martā cēla

Eiropas Parlaments, ko pārstāv I. Kļaviņa [*I. Klavina*], kā arī L. Vizadžo [*L. Visaggio*]
un A. Trupjotis [*A. Troupiotis*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv A. Vitro [*A. Vitro*] un M. Mūrs [*M. Moore*],
pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

ko atbalsta

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv L. Flinns [*L. Flynn*] un A. Steiblite [*A. Steiblytė*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Īrija, ko pārstāv D. O'Hagans [*D. O'Hagan*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv S. Behzadi-Spensera [*S. Behzadi-Spencer*], pārstāve, kurai palīdz D. V. Andersons [*D. W. Anderson*] QC, *barrister*,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

ģenerālvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 2. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Eiropas Parlaments savā prasībā lūdz Tiesai atcelt Padomes 2006. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1968/2006 par Kopienas finanšu iemaksām Starptautiskajā Īrijas fondā (2007.–2010. gads) (OV L 409, 81. lpp.; turpmāk tekstā — “apstrīdētā regula”), jo tā nav pieņemta, pamatojoties uz atbilstošu juridisko pamatu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautisko tiesību normas

1985. gada Anglijas–Īrijas nolīgums

- ² Politiskās sarunas starp Īrijas valdību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdību 80. gadu vidū ar mērķi nostiprināt mieru un divu Ziemeļīrijas

kopienų samierināšanos 1985. gada 15. novembrī beidzās ar nolīguma starp šīm abām valdībām parakstīšanu (*Recueil des traités des Nations unies*, 1413. sēj., Nr. I-23668; turpmāk tekstā — “Anglijas–Īrijas līgums”), kura 2. pantā ir paredzēts izveidot starpvaldību konferenci, lai izskatītu politiskus, drošības, juridiskus, tostarp tiesu administrācijas, jautājumus, kā arī veicinātu pārrobežu sadarbību.

- 3 Saskaņā ar Anglijas–Īrijas līguma 4. panta a) punkta ii) apakšpunktu šīs valdības šajā starpvaldības konferencē apņemas sadarboties, lai Īrijas salā sekmētu mieru, stabilitāti un labklājību, veicinot samierināšanos, cilvēktiesību ievērošanu, sadarbību cīņā pret terorismu, kā arī ekonomiskās, sociālās un kultūras sadarbības attīstību.
- 4 Tostarp šajā līgumā kā rīcības joma ir paredzēta pārrobežu sadarbība drošības, ekonomikas, sociālajos un kultūras jautājumos — joma, kurā abas valdības saskaņā ar minētā līguma 10. panta a) punktu sadarbojas, lai veicinātu tādu reģionu ekonomisko un sociālo attīstību, kuri abās Īrijas daļās ir cietuši no šajos pēdējos gados esošās nestabilitātes sekām. Šajā nolūkā šīs valdības izvērtē iespēju saņemt starptautisku atbalstu.

Nolīgums par Starptautisko Īrijas fondu

- 5 Īrijas valdība un Apvienotās Karalistes valdība saskaņā ar Anglijas–Īrijas līguma 10. panta a) punktu pieņēma 1986. gada 18. septembra nolīgumu par Starptautisko Īrijas fondu (*Recueil des traités des Nations unies*, 1515. sēj., Nr. I-26244; turpmāk tekstā — “nolīgums par SĪF”). Ar šo nolīgumu šīs valdības nodibināja Starptautisko Īrijas fondu (turpmāk tekstā — “Fonds”), kura mērķi saskaņā ar šī nolīguma 2. pantu ir veicināt ekonomisko un sociālo progresu un atbalstīt visā Īrijā esošo nacionālistu un unionistu saziņu, dialogu un samierināšanos.

- 6 Šī paša nolīguma 4. pantā ir uzskaitīti projekti un rīcība, kuri Fondam ir prioritāri, proti, investīciju veicināšana privātajā sektorā, it īpaši ar pasākumiem, kuros jāiegulda riska kapitāls, ar pārrobežu sadarbības ekonomikā projektiem, ar izglītību un pētniecību, ar infrastruktūras uzlabošanas projektiem, it īpaši sociālajā, veselības, izglītības un vides sfērā, kā arī ar arodapmācību ārzemēs.
- 7 Atbilstoši nolīguma par SĪF 5. pantam Fonds ir starptautiska organizācija ar juridiskās personas statusu, kuras biedri ir divas līgumslēdzējas valdības. Saskaņā ar minētā nolīguma 6. pantu šo fondu vada valde, kuras locekļus un priekšsēdētāju ieceļ abas šīs valdības. Viņi pilda savus pienākumus atbilstoši minēto valdību paredzētajai kārtībai un nosacījumiem. Atbalstītājvalstis, ja tās to vēlas, šajā valdē var piedalīties kā novērotājas.
- 8 Atbalstītājvalstis ir Amerikas Savienotās Valstis, Kanāda, Jaunzēlande un Austrālija, kā arī Eiropas Kopiena.

Kopienų tiesības

Apstrīdētā regula

- 9 Apstrīdētajā regulā ir ietvertas tiesību normas, lai par laiku no 2007. līdz 2010. gadam Fondā veiktu Kopienas finanšu iemaksas. Šī regula ir pieņemta, pamatojoties uz EKL 308. pantu.

- 10 Atbilstoši šīs regulas otrajam apsvērumam Kopiena atzīst, ka Fonda, kurā tā ir veikusi finanšu iemaksas kopš 1989. gada, mērķi atspoguļo pašas izvirzītos mērķus. Kā norādīts minētās regulas trešajā apsvērumā, saskaņā ar Padomes 2005. gada 24. janvāra Regulas (EK) Nr. 177/2005 par Kopienas finanšu iemaksām Starptautiskajā Īrijas fondā (2005.–2006. gads) (OV L 30, 1. lpp.) 5. pantu veiktie novērtējumi apstiprinājuši vajadzību atbalstīt Fonda darbību arī turpmāk, turpinot stiprināt mērķu sinerģiju un koordināciju ar struktūrfondu intervences pasākumiem, jo īpaši ar Īpašo programmu mieram un saskaņai Ziemeļīrijā un Īrijas pierobežas teritorijās (turpmāk tekstā — “programma *PEACE*”).
- 11 Galvenais apstrīdētās regulas mērķis, kā tas izriet no tās sestā apsvēruma, ir atbalstīt mieru un samierināšanos, veicot par pasākumiem, uz kuriem attiecas struktūrfondi, plašākus pasākumus, kuri sniedzas ārpus Kopienas ekonomikas un sociālās kohēzijas politikas darbības jomas. Saskaņā ar stratēģiju, kas uzsākta Fonda darbības pēdējam posmam (2006.–2010. gads), Fonda, kā arī apstrīdētās regulas galvenais mērķis atbilstoši šīs regulas piecpadsmitajam apsvērumam ir sekmēt kopienu samierināšanos. Turklāt minētās regulas sešpadsmitajā un septiņpadsmitajā apsvērumā ir paredzēts, ka Kopienas atbalsts palīdzēs stiprināt dalībvalstu un to tautu solidaritāti un ka šīs regulas pieņemšanu uzskata par nepieciešamu, lai sasniegtu Kopienas mērķus saistībā ar kopējā tirgus darbību.
- 12 Apstrīdētās regulas 1. pantā attiecībā uz konkrēto periodu ir noteikts bāzes finansējums, lai Fondā veiktu Kopienas iemaksas.
- 13 Saskaņā ar apstrīdētās regulas 2. pantu:

“Fonds izmanto ieguldījumus saskaņā ar [nolīgumu par SĪF].

Ieguldījuma sadalē Fonds priekšroku dod pārrobežu un starpkopienu projektiem, lai papildinātu darbības, ko finansē no struktūrfondu, jo īpaši tās, ko programma *PEACE* īsteno Ziemeļīrijā un Īrijas pierobežas teritorijās.

Ieguldījumus izmanto, lai nodrošinātu ilg[t]spējīgus saimnieciskus un sociālus uzlabojumus attiecīgajās teritorijās. Tos neizmanto citu valsts vai privātā sektora izdevumu vietā.”

14 Minētās regulas 3. pantā ir noteikts:

“Fonda valdes [...] sanāksmēs Kopienu kā novērotāju pārstāv Komisija.

Fonda pārstāvis kā novērotājs piedalās programmas *PEACE*, kā arī attiecīgi citu struktūrfondu intervences pasākumu uzraudzības komiteju sanāksmēs.”

15 Fonda izdevumu kompensācija un Kopienas finanšu iemaksu Fondā veikšana ir saistītas ar vairākiem apstrīdētās regulas 6.–11. pantā paredzētajiem nosacījumiem. 6. pantā ir paredzēts, ka Fonda darbības slēgšanas stratēģijas iesniegšana un apstiprināšana, ko veic Komisija, ir priekšnosacījums, lai Fondam turpinātu veikt maksājumus. Turklāt minētās regulas 7. pantā ir noteikts, ka Komisija pārvalda Fondā veiktās iemaksas un tās tiek veiktas pa daļām, pirmo avansa maksājumu veicot pēc tam, kad Komisija saņēmusi Fonda valdes priekšsēdētāja parakstītu apņemšanos, ka Fonds līdzekļu piešķiršanā ievēros šajā regulā paredzētos noteikumus.

Regula (EK) Nr. 1083/2006 un programma *PEACE*

- 16 Ar Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999 (OV L 210, 25. lpp.), ir paredzēti vispārīgi noteikumi par struktūrfondu un kohēzijas fondu.
- 17 Programma *PEACE* ir struktūrfondu ietvaros izveidota Kopienas iniciatīva. Saskaņā ar Regulas Nr. 1083/2006 II pielikuma 22. punktu *PEACE* programmu īsteno kā pārrobežu programmu minētās regulas 3. panta 2. punkta c) apakšpunkta nozīmē saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi. Lai veicinātu sociālo un ekonomisko stabilitāti attiecīgajos reģionos, tajā iekļauj pasākumus ar mērķi sekmēt kopienu kohēziju. Atbilstīgais apgabals ir visa Ziemeļīrija un Īrijas robežapgabali.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 18 Parlamenta prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto regulu;

— piespriest Eiropas Savienības Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

19 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepamatotu;
- piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- pakārtoti saskaņā ar EKL 231. panta otro daļu atstāt spēkā apstrīdēto regulu līdz brīdim, kad tiek pieņemta jauna regula, un nolemt, ka atcelšana neietekmē nedz saskaņā ar apstrīdēto regulu veikto iemaksu, nedz tajā noteikto saistību spēkā esamību.

20 Tiesas priekšsēdētājs ar 2007. gada 20. septembra rīkojumu atļāva Īrijai, Apvienotajai Karalistei un Komisijai iestāties šajā lietā Padomes prasījumu atbalstam.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

21 Savas prasības pamatojumam Parlaments izvirza vienu pamatu par EK līguma pārkāpumu, kurš radās saistībā ar to, ka EKL 308. pants kā juridiskais pamats ir izvēlēts kļūdaini.

- 22 Parlaments uzskata, ka saskaņā ar EKL 159. panta trešo daļu Kopienu likumdevējam ir piešķirtas vajadzīgās pilnvaras, lai pieņemtu apstrīdēto regulu. Atbilstoši šai tiesību normai iestāžu kompetencē ir paredzēt īpašu rīcību, kas izrādās vajadzīga un kura nav struktūrfondu kompetencē, lai īstenotu EKL 158. pantā noteiktos Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas stiprināšanas mērķus.
- 23 Šajā pēdējā minētajā tiesību normā iekļautā frāze “ekonomiskās un sociālās kohēzijas stiprināšana” attiecas uz jebkādu rīcību, kura veicina Kopienas vispārēju harmonisku attīstību, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu, kā arī Kopienas dalībvalstu un to pilsoņu solidaritāti.
- 24 No apstrīdētās regulas, Regulas Nr. 1083/2006, kā arī saskaņā ar Regulas Nr. 177/2005 5. pantu iesniegtā 2006. gada 12. oktobra ziņojuma par [Fondu] (COM (2006) 563, galīgā redakcija) izrietošais ļauj secināt, ka Fonda mērķi atspoguļo pašas Kopienas mērķus struktūrfondu ietvaros, tai veicot intervences pasākumus abu Īrijas daļu attiecīgajos reģionos, un šie mērķi ir sociālās kohēzijas un Ziemeļīrijas un Īrijas pierobežo reģionu iedzīvotāju solidaritātes stiprināšana.
- 25 Līdz ar to gan ar programmu *PEACE*, gan ar Fondu šobrīd īstenotās stratēģijas uzsvāru liek uz kopienu attiecību samierināšanu un uzlabošanu. Lai īstenotu šīs abas stratēģiskās prioritātes, finansējamā rīcība abos gadījumos ir pilnībā vienāda.
- 26 Rīcība, kuras mērķis ir atbalstīt starpkopienu samierināšanos Īrijā, nenoliedzami ir neatņemama kohēzijas politikas sastāvdaļa tieši tāpēc, ka bez kopienu samierināšanās un savstarpējas sapratnes nav iespējama ekonomiskā un sociālā kohēzija attiecīgajos reģionos.

- 27 Turklāt šķiet, ka ar apstrīdētās regulas sesto apsvērumu tikai un vienīgi tiek atzīts Padomes nodoms, lai pamatotu atsauci uz EKL 308. pantu. EKL 159. panta trešajā daļā ir paredzētas pilnvaras veikt īpašu rīcību, nenorādot jomas, kurās šāda rīcība var tikt īstenota, vai šādas rīcības veidu, lai Kopiena Fondā varētu veikt finanšu iemaksas.
- 28 Parlaments arī norāda, ka, lai noteiktu, vai EKL 308. pants var būt par apstrīdētās regulas juridisko pamatu, jāņem vērā mērķi, kurus ar šo regulu vēlas sasniegt, veicot Fondā finanšu iemaksas, nevis apsvērt, kādi ir paša Fonda mērķi. Neesot būtiski, ka Fonds ir starptautiska organizācija ar juridiskās personas statusu un ka to atbalsta arī trešās valstis.
- 29 Padome, kuru atbalsta lietā iestājušās personas, norāda, ka EK līguma XVII sadaļā, kurā iekļauti EKL 158.–162. pants, nav paredzētas pilnvaras veikt rīcību, kuru pieprasa Fonda darbība, un līdz ar to tā nevar būt par atbilstošu juridisko pamatu, lai pamatotu finanšu iemaksu veikšanu šajā fondā.
- 30 Šī iestāde uzsver, ka EKL 158. un 159. panta formulējums un vispārējais mērķis ir tāds, ka jēdziens “īpaša rīcība” minētā 159. panta trešās daļas izpratnē ir saprotams tādējādi, ka tas ir viens no EKL 158. pantā minētajiem mērķiem. Līdz ar to tādas īpašas rīcības veikšana, kura nav struktūrfondu kompetencē, ir līdzeklis, kurš ir jāizmanto tāpat kā Kopienas dalība šajos fondos, lai stiprinātu Kopienas ekonomisko un sociālo kohēziju nolūkā veicināt Kopienas saskanīgu un vispārēju attīstību.
- 31 Savukārt apstrīdētās regulas mērķis esot veikt finanšu iemaksas starptautiskā organizācijā, kuras galvenais uzdevums ir Īrijas starpkopienų samierināšana, atzīstot un attiecoties uz Īrijas salā esošā konflikta vēsturiskiem, politiskiem, kultūras un

religiskiem aspektiem. Šie mērķi acīmredzami neietilpst EKL 158. panta, kura mērķis it īpaši ir mazināt dažādu reģionu attīstības līmeņa atšķirības, piemērošanas jomā. Nacionālistu un unionistu nesamierināšana teritorijās, kuras minējis Fonds, drīzāk esot uzskatāma par tādu, kas kavē ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas efektīvu īstenošanu.

32 Padome turklāt norāda, ka programmas *PEACE* juridiskais pamats nedod tai tiesības pamatot jebkuru rīcību, kura šobrīd attiecināma uz Fondu, pat ja šī programma un attiecīgā rīcība ir viena otru papildinošas, tām ir jāsadarbojas un jābūt koordinētām. Šie abi instrumenti paralēli aptver politiskās nestabilitātes aspektus, no vienas puses, un ekonomisko un sociālo attīstību, no otras puses, bet tiem ir dažādas pieejas, jo Fonda mērķis ir panākt samierināšanos, lai veicinātu kohēziju, savukārt programmas *PEACE* mērķis ir īstenot kohēziju, lai veicinātu samierināšanos. Līdz ar to EK līguma XVII sadaļa neattiecas uz Fonda galveno darbību.

33 Padome un Īrija uzskata, ka šī sadaļa attiecas uz Kopienas rīcības veidiem, kuri noteikti saskaņā ar Kopienas tiesiskajā regulējumā, tostarp Finanšu regulā, paredzētajiem noteikumiem. Turklāt Padome uzskata, ka nedz EK līguma XVII sadaļa, nedz Kopienas tiesiskais regulējums nevar tikt piemērots starptautiskajai organizācijai, kuras biedre turklāt nav Kopiena. Pat pieņemot, ka kādā brīdī Fonda prioritāte ir ekonomiskā kohēzija, nevis samierināšanas īstenošana, katrā ziņā neesot iespējams pamatot Kopienas veiktās iemaksas ar minētā līguma XVII sadaļu.

34 Padome piebilst, ka tā nav uzskatījusi par būtisku apstrīdēto regulu pamatot ar vēl kādu juridisko pamatu, kura mērķis ir ekonomiskā un sociālā kohēzija, ņemot vērā, ka mērķis samierināt Īrijas starpkopienas ir Fonda galvenais mērķis un ka Fonds nav saistīts ar Kopieni. Ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķis esot tikai un vienīgi samierināšanās īstenošanas sekas, kuras rodas ar starptautiskas organizācijas, kura nav saistīta ar Kopieni, rīcību.

- 35 Komisija uzskata, ka apstrīdētās regulas priekšmets — veikt Fondā Kopienu finanšu iemaksas laikā no 2007. līdz 2010. gadam, kuras ir jāizlieto saskaņā ar nolīgumu par SĪF, — prasa atsaukties uz Anglijas–Īrijas līgumu, kura vienīgais mērķis atbilstoši minētā līguma preambulai, 2. panta a) punktam un 4. panta a) punkta ii) apakšpunktam ir miers un samierināšanās abu līgumslēdzējvalstu un it īpaši Ziemeļīrijas tautas interesēs. Izejas punkts esot politiskā nestabilitāte, nevis ekonomiskās un sociālās grūtības. Ar nolīguma par SĪF 2. pantā minētajiem mērķiem tiek veicināta Anglijas–Īrijas līguma 10. panta a) punktā paredzētā pārrobežu sadarbība, kas pati par sevi ir līdzeklis, lai īstenotu šī līguma mērķi, proti, mieru un samierināšanos abu līgumslēdzējvalstu interesēs. Līdz ar to Anglijas–Īrijas līgumā paredzētā ekonomiskā un sociālā attīstība pati par sevi nekad neesot bijusi mērķis.
- 36 Komisija turklāt norāda, ka, lai arī nav šaubu, ka Fonda un struktūrfondu darbības pārklājas, Fonds īsteno vairākas darbības, kuras pārsniedz Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas piemērošanas jomu. Nolīguma par SĪF 4. pantā, kurā noteikti projekti vai rīcība, kurus saskaņā ar šī nolīguma mērķiem prioritāri finansē Fonds, nav izsmēloši uzskaitīti intervences pasākumu veidi, un tas var aptvert rīcību, uz kuru attiecas Kopienu kohēzijas politika, bet ne tikai to.
- 37 Komisija visbeidzot atzīmē, ka EK līguma XVII sadaļas panti ir juridiskais pamats, lai veiktu Kopienu pasākumus nolūkā īstenot Kopienas kohēzijas politiku. Taču, tā kā Fonds nav šāds pasākums un tā darbības pārsniedz šīs politikas robežas, apstrīdēto regulu nevarot pieņemt, pamatojoties uz minētā līguma XVII sadaļā iekļautajiem noteikumiem.
- 38 Īrija uzskata, ka jāņem vērā īpašais un unikālais raksturs, kāds ir Fondam, kura mērķis ir atbalstīt mieru un kopienu samierināšanos. Fonda interese ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, tieši pretēji, būtu tehniska. Šī attīstība neesot mērķis pats par sevi, bet samierināšanās un politiskā progresa faktors. Četras galvenās Fonda stratēģijas jomas

laikposmam no 2006. līdz 2010. gadam parādot tā svarīgāko funkciju — Fonds ir kā mehānisms, lai panāktu nacionālistu un unionistu samierināšanos.

- 39 Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka EKL 158. un 159. pants ir paredzēti, lai novērstu Kopienas reģionu ekonomisko un sociālo nevienlīdzību, nevis lai veicinātu mieru un kādā reģionā esošu dažādu kopienu samierināšanos. Fonda jaunā stratēģija nepārprotami liekot uzsvāru uz samierināšanos. Pat ja Fonds un programma *PEACE* kādā mērā viena otru papildina, tie tomēr ir dažādi, jo programmu *PEACE* esot īpaši paredzējusi Komisija, lai veicinātu ekonomisko un sociālo kohēziju Kopienā, savukārt Fonds risinot citādus jautājumus, proti, tādus, kuri nav saistīti ar Kopienu.

Tiesas vērtējums

- 40 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atsauce uz EKL 308. pantu kā tiesību akta juridisko pamatu ir attaisnojama tikai tad, ja nekāda cita EK līguma tiesību norma nepiešķir Kopienas iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai pieņemtu šo tiesību aktu (1996. gada 12. novembra spriedums lietā C-84/94 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, I-5755. lpp., 48. punkts; 1998. gada 28. maija spriedums lietā C-22/96 Parlaments/Padome, *Recueil*, I-3231. lpp., 22. punkts, kā arī 2006. gada 2. maija spriedums lietā C-436/03 Parlaments/Padome, Krājums, I-3733. lpp., 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 41 Šis juridiskais pamats ir paredzēts, lai novērstu rīcības tiesību neesamību, ja Kopienu iestādēm nav skaidri vai netieši piešķirtas pilnvaras konkrētās Līguma tiesību normās, gadījumā, ja šādas pilnvaras tomēr ir vajadzīgas, lai Kопiena varētu veikt savas funkcijas kāda no šī līgumā noteiktajiem mērķiem sasniegšanai (1996. gada 28. marta atzinums 2/94, *Recueil*, I-1759. lpp., 29. punkts, kā arī 2008. gada 3. septembra spriedums apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, Krājums, I-6351. lpp., 211. punkts).

- 42 Kopienas pilnvaru sistēmas ietvaros akta juridiskā pamata izvēle ir jābalsta uz objektīviem elementiem, kurus var pārbaudīt tiesā, tostarp uz akta mērķi un saturu (2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-338/01 Komisija/Padome, *Recueil*, I-4829. lpp., 54. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2001. gada 6. decembra atzinums 2/00, *Recueil*, I-9713. lpp., 22. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Līdz ar to, pamatojoties uz iepriekš minētajiem kritērijiem, jāizvērtē, vai, kā uz to norāda Parlaments, EKL 159. panta trešā daļa ir atbilstošs juridiskais pamats apstrīdētās regulas pieņemšanai un vai tādējādi apstrīdētā regula bija jāpieņem, pamatojoties uz šo juridisko pamatu.

Par EK līguma XVII sadaļu

- 44 Šajā sakarā jāizvērtē ar EK līguma XVII sadaļu, kurā iekļauti EKL 158.–162. pants un ar kuru Kopienai ir piešķirtas pilnvaras īstenot Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politiku, lai veicinātu Kopienas vispārēju harmonisku attīstību, izveidotā sistēma.
- 45 Saskaņā ar EKL 159. panta pirmo daļu gan dalībvalstīm, gan Kopienai, nosakot un īstenojot Kopienas politiku, ir jāņem vērā šīs Kopienas politikas mērķi, kuri ir precizēti EKL 158. pantā. Komisija arī atbalsta šo mērķu īstenošanu, it īpaši ar rīcību, kuru tā veic, izmantojot struktūrfondus. Šajā pašā sakarā tā ar zināmiem nosacījumiem var rīkoties, pamatojoties uz EKL 159. panta trešo daļu, veicot īpašu rīcību, kura nav šo fondu kompetencē.
- 46 Nenoliedzami, ka šajā tiesību normā nav paredzēts veids, kādā šī īpašā rīcība var izpausties. Tomēr, kā to būtībā uzsvēra Īrija, Padome un Komisija, Kopiena ar jebkādu

savu rīcību īsteno kādu autonomu Kopienas politiku tādējādi, ka EK līguma XVII sadaļa paredz atbilstošus juridiskos pamatus tādas Kopienas rīcības veikšanai, kura ir reglamentēta Kopienas tiesiskajā regulējumā un kuras saturs nepārsniedz Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas piemērošanas jomu.

Par apstrīdētās regulas mērķi un saturu

47 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāizvērtē apstrīdētās regulas mērķis un saturs, lai noteiktu, vai apstrīdētās regulas pieņemšanas brīdī tiem bija jāliek likumdevējam atsaukties uz EKL 159. panta trešo daļu kā juridisko pamatu.

48 Attiecībā uz apstrīdētās regulas mērķi no tās sestā, piecpadsmītā un sešpadsmitā apsvēruma izriet, ka šīs regulas galvenais mērķis ir atbalstīt mieru un divu Ziemeļīrijā esošo kopienu samierināšanos un ka Kopienas atbalsts veicinās dalībvalstu un to pilsoņu solidaritātes stiprināšanu.

49 Šajā kontekstā jāņem vērā arī apstrīdētās regulas 2. pants, kurā minēti ne tikai nosacījumi, saskaņā ar kuriem Fonds var izmantot Kopienas veiktās finanšu iemaksas, bet arī šādas izmantošanas mērķi.

50 Šajā pēdējā minētajā tiesību normā ir paredzēts, pirmkārt, ka Fonds dod priekšroku pārrobežu un starpkopienu projektiem, lai papildinātu darbības, ko finansē no programmas *PEACE*, un ka ieguldījumus izmanto, lai nodrošinātu ilg[t]spējīgus saimnieciskus un sociālus uzlabojumus attiecīgajās teritorijās.

- 51 Otrkārt, šajā tiesību normā ir izdarīta atsauce uz nolīgumu par SĪF. Galvenie nolīguma par SĪF mērķi, kuri ir minēti šī paša nolīguma 2. pantā, ir jāuzskata par apstrīdētās regulas neatņemamu sastāvdaļu. Saskaņā ar minētā nolīguma 2. pantu šī nolīguma mērķi ir veicināt ekonomisko un sociālo progresu, kā arī atbalstīt Īrijā esošo nacionālistu un unionistu saziņu, dialogu un samierināšanos.
- 52 Iepriekš minēto arī apstiprina tiesiskais regulējums, kurš attiecināms uz apstrīdēto regulu, it īpaši Anglijas–Īrijas līgums, kas ir nolīguma par SĪF pamatā. Ja Anglijas–Īrijas līguma galvenais mērķis ir miera un abu Ziemeļīrijā esošo kopienu samierināšanās veicināšana, darbības, uz kuru attiecināms nolīgums par SĪF, mērķis, kā tas izriet no šī līguma 10. panta a) punkta, ir veicināt reģionu ekonomisko un sociālo attīstību.
- 53 No apstrīdētās regulas un izdarītās atsauces uz nolīgumu par SĪF izriet, ka apstrīdētās regulas mērķis ir gan miers un abu Ziemeļīrijā esošo kopienu samierināšanās, gan bruņotā konflikta skarto teritoriju ekonomiskais un sociālais progress.
- 54 No tā izriet, ka apstrīdētās regulas mērķi atbilst Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas mērķiem, kā to arī apstiprina minētās regulas otrais apsvērums.
- 55 Attiecībā uz apstrīdētās regulas saturu tās 1. pantā ir noteikts Kopienas veiktās finanšu iemaksas Fondā laikposmam no 2007.–2010. gadam apmērs. Šīs regulas 2.–11. pantā ir atsauces uz nolīgumu par SĪF attiecībā uz to, kā Fondam ir jāizmanto šīs iemaksas, paredzot šo iemaksu izmantošanas prioritātes un Kopienas un Fonda sadarbības noteikumus, kā arī minēto iemaksu veikšanas nosacījumus un veidu.

- 56 Apstrīdētās regulas 2. panta otrajā daļā ir noteikts, ka ieguldījuma sadalē Fonds priekšroku dod pārrobežu un starpkopienu projektiem, lai papildinātu darbības, ko finansē no struktūrfondiem, jo īpaši tās, ko programma *PEACE* īsteno Ziemeļīrijā un Īrijas pierobežas teritorijās. Saskaņā ar minētā panta trešo daļu ieguldījumus izmanto, lai nodrošinātu ilg[t]spējīgus saimnieciskus un sociālus uzlabojumus attiecīgajās teritorijās.
- 57 Šajā sakarā no apstrīdētās regulas 6. un 10. panta izriet, ka Fonda darbības slēgšanas stratēģijas iesniegšana, ko veic Fonds, un apstiprināšana, ko veic Komisija, ir priekšnosacījums, lai Kopiena Fondam veiktu maksājumus un darītu to katru gadu. Turklāt no apstrīdētās regulas 7. panta izriet, ka ievērojama ikgadējo iemaksu daļa tiek izmaksāta pēc tam, kad ir saņemta SĪF apņemšanās, ka tiks ievēroti šajā regulā paredzētie noteikumi, kā arī pēc tam, kad Komisija ir apstiprinājusi ikgadējo ziņojumu par Fonda darbību.
- 58 No iepriekš minētā izriet, ka uz Kopienas veiktajām finanšu iemaksām Fondā — neņemot vērā uz šīm iemaksām attiecināmo tiesisko regulējumu — attiecas īpašā rīcība, kura, ja tā izrādās vajadzīga un nav struktūrfondu kompetencē, lai sasniegtu EKL 158. pantā minētos mērķus, var tikt veikta saskaņā ar EKL 159. panta trešo daļu.
- 59 Tomēr nedz Kopienas un Fonda sadarbības noteikumi, nedz nosacījumi, saskaņā ar kuriem Kopiena veic finanšu iemaksas, un šo iemaksu veikšanas veids neļauj Kopienai novērst, ka Fonds šīs iemaksas izmanto rīcībai, kura, lai arī tiek ievēroti nolīguma par SĪF mērķi, pārsniedz Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas piemērošanas jomu vai vismaz netiek īstenota saskaņā ar Kopienas piemērotajiem kritērijiem šīs politikas ietvaros.
- 60 Saskaņā ar nolīguma par SĪF 5. pantu Fonds ir organizācija ar juridiskās personas statusu starptautiskajās publiskajās tiesībās. Lai arī Kopienai Fonda valdes sēdēs ir

novērotājās statuss un apstrīdētajā regulā ir paredzēts, ka visos līmeņos ir jāveicina koordinācija starp Fondu un struktūrfondiem, jo īpaši programmu *PEACE*, tik un tā Kopiena nav nedz šīs organizācijas biedrs, nedz loceklis tās valdē, kura rīkojas saskaņā ar nolīguma par SĪF 6. pantu atbilstoši abu līgumslēdzējvaldību paredzētajai kārtībai un nosacījumiem.

61 Turklāt apstrīdētās regulas 2. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka Kopienas veiktās finanšu iemaksas tiek izmantotas saskaņā ar nolīgumu par SĪF, kurā, kā to pareizi ir norādījusi Komisija, izmēļošā veidā nav minēta finansējamā rīcība, bet kura 4. pantā vienīgi ir noteiktas prioritāri finansējamās rīcības kategorijas. Apstrīdētā regula, atsaucoties uz nolīgumu par SĪF, atļauj izmantot šīs finanšu iemaksas rīcībai, kuras īpašie mērķi un konkrētais saturs vismaz apstrīdētās regulas pieņemšanas brīdī nebija zināmi, ņemot vērā, ka tā nav Kopiena, kurai ir jānosaka un jāīsteno šāda rīcība.

62 Turklāt, lai arī apstrīdētās regulas 6., 7. un 10. pantā ir paredzēti formāli nosacījumi Kopienas finanšu iemaksu Fondā veikšanai, tajos tomēr nav paredzēti materiāltiesiski nosacījumi attiecībā uz to, kāda rīcība ir finansējama ar šīm iemaksām, kas nav tā pati rīcība, kura paredzēta apstrīdētās regulas 2. pantā. Līdz ar to pretēji tam, ko apgalvo Parlaments, šie apstrīdētās regulas noteikumi nevar nodrošināt, ka visi Fonda intervences pasākumi, kurus finansējusi Kopiena, patiešām īsteno attiecīgos Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas mērķus.

63 Šādos apstākļos Kopienas likumdevējs apstrīdētās regulas sestajā apsvērumā likumīgi varēja uzskatīt, ka virkne ar apstrīdēto regulu finansēto darbību pārsniedz Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas piemērošanas jomu.

64 Taču, kā tas minēts šī sprieduma 46. punktā, EKL 159. pantā ir paredzēta vienīgi tāda autonoma Kopienas rīcība, kura ir reglamentēta Kopienas tiesiskajā regulējumā un kuras saturs nepārsniedz Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas piemērošanas jomu.

65 Līdz ar to EKL 159. panta trešā daļa kā vienīgā tiesību norma nepiešķir Kopienai vajadzīgās pilnvaras Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas mērķu īstenošanai, veicot finanšu iemaksas saskaņā ar apstrīdētajā regulā paredzētajiem nosacījumiem.

Par atbilstošo juridisko pamatu

66 Šajos apstākļos jāizvērtē, vai likumdevējam, lai pieņemtu apstrīdēto regulu, bija jāatsaucas gan uz EKL 308. pantu, gan EKL 159. panta trešo daļu.

67 Šajā sakarā jāatgādina, kā tas ir izklāstīts šī sprieduma 41. punktā, ka EKL 308. pants paredzēts, lai novērstu rīcības tiesību neesamību, ja Kopienu iestādēm nav skaidri vai netieši piešķirtas pilnvaras konkrētās EK līguma tiesību normās, gadījumā, ja šādas pilnvaras tomēr ir vajadzīgas, lai Kopiena varētu veikt savas funkcijas kāda no šī līgumā noteiktajiem mērķiem sasniegšanai. Turklāt no EKL 308. panta izriet, ka, lai izmantotu šo tiesību normu, paredzētajai rīcībai jāattiecas uz “kopējā tirgus darbību” (skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation/Padome* un Komisija, 200. punkts).

68 Apstrīdētās regulas mērķis ir atbalstīt tādas divu dalībvalstu izveidotas starptautiskas organizācijas darbību, kuras mērķis ir stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju. Taču,

kā tas izriet no EKL 2. panta un 3. panta 1. punkta k) apakšpunkta, ekonomiskās un sociālās kohēzijas stiprināšana, neņemot vērā EK līguma XVII sadaļu, ar kuru Kopienai ir piešķirtas pilnvaras īstenot Kopienas ekonomiskās un sociālās kohēzijas politiku, ir Kopienas mērķis. Kā tas arī izriet no apstrīdētās regulas septiņpadsmitā apsvēruma, apstrīdētās regulas mērķis ir saistīts ar kopējo tirgu, ņemot vērā, ka ar to tiek paredzēta ekonomikas uzlabošana abu dalībvalstu nelabvēlīgajās teritorijās un tādējādi ar to tiek noteikta kopējā tirgus darbība.

- ⁶⁹ No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, tā kā ar apstrīdēto regulu tiek īstenoti mērķi, kuri ir paredzēti EKL 2. pantā un 3. panta 1. punkta k) apakšpunktā, kā arī EK līguma XVII sadaļā, lai arī šī sadaļa pati par sevi nepiešķir Kopienai pilnvaras, lai sasniegtu šos mērķus, Kopienas likumdevējam ir jāatsaucas gan uz EKL 159. panta trešo daļu, gan EKL 308. pantu (šajā sakarā skat. 1989. gada 30. maija spriedumu lietā 242/87 Komisija/Padome, *Recueil*, 1425. lpp., 6. un 37. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija, 211.–214. punkts), ievērojot šajās tiesību normās paredzētās likumdošanas procedūras, proti, gan EKL 251. pantā paredzēto tā saukto “koplēmuma” procedūru, gan vienprātīgu balsojumu Padomē.

Par lūgumu atstāt spēkā apstrīdēto regulu

- ⁷⁰ Padome, kuru šajā sakarā atbalsta visas lietā iestājušās personas, lūdz Tiesai — gadījumā, ja Tiesa atceļ apstrīdēto regulu, — saskaņā ar EKL 231. panta otro daļu atstāt to spēkā līdz brīdim, kad tiek pieņemta jauna regula, un nolemt, ka atcelšana neietekmē nedz saskaņā ar apstrīdēto regulu veikto iemaksu, nedz tajā noteikto saistību spēkā esamību.

- 71 Padome uzskata, ka šīs regulas atstāšana spēkā ir vajadzīga tādu būtisku tiesiskās drošības apsvērumu dēļ, kuri ir saistīti gan ar iesāktiem projektiem, gan ar to, ko leģitīmi sagaida Fonda administrācija.
- 72 Saskaņā ar EKL 231. panta otro daļu Tiesa, ja tā uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras no atceltās regulas sekām jāuzskata par saistošām.
- 73 Atbilstoši apstrīdētās regulas 12. pantam šī regula stājas spēkā 2007. gada 1. janvārī un tā ir spēkā līdz 2010. gada 31. decembrim. Līdz ar to apstrīdētās regulas atcelšana notiek brīdī, kad ir veiktas vismaz divas no četrām ikgadējām iemaksām un tādējādi galvenā to maksājumu daļa un kad Fonda administrācija leģitīmi var cerēt, ka tai tiks iemaksāta arī atlikusī daļa.
- 74 Tādējādi apstrīdētās regulas atcelšana, neatstājot to spēkā, var radīt negatīvas sekas, it īpaši attiecībā uz veiktajām finanšu iemaksām saistībā ar paredzēto un uzsākto rīcību vai projektiem, un nenoteiktību, tādējādi kaitējot Fonda pašreizējām un turpmākām finansēšanas darbībām.
- 75 Šādos apstākļos pastāv būtiski tiesiskās drošības apsvērumi, kuri attaisno to, ka Tiesa īsteno tai ar EKL 231. panta otro daļu piešķirtās pilnvaras un ka tā norāda apstrīdētās regulas sekas, kuras jāuzskata par saistošām. Līdz ar to jānolemj, ka apstrīdētās regulas atcelšana neietekmē nedz saskaņā ar minēto regulu veikto iemaksu, nedz tajā noteikto saistību spēkā esamību līdz šī sprieduma pasludināšanas brīdim un ka apstrīdētā regula paliek spēkā līdz brīdim, kad, ievērojot saprātīgu termiņu, stājas spēkā jauna regula, kura pamatota ar atbilstošu juridisku pamatu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 76 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmo daļu, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus izdevumus paši.
- 77 Tā kā šajā lietā Padomei un Parlamentam spriedums ir daļēji nelabvēlīgs, jānolemj, ka tie sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.
- 78 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 4. punktam dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **atcelt Padomes 2006. gada 21. decembra Regulu (EK) Nr. 1968/2006 par Kopienas finanšu iemaksām Starptautiskajā Īrijas fondā (2007.–2010. gads);**
- 2) **Regulu Nr. 1968/2006 atstāt spēkā līdz brīdim, kad, ievērojot saprātīgu termiņu, stājas spēkā jauna regula, kura pieņemta, pamatojoties uz atbilstošu juridisko pamatu;**

- 3) **Regulas Nr. 1968/2006 atcelšana neietekmē nedz saskaņā ar minēto regulu veikto iemaksu, nedz tajā noteikto saistību spēkā esamību;**
- 4) **Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome sedz savus tiesāšanās izdevumus paši;**
- 5) **Īrija, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, kā arī Eiropas Kopienų Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]